

Identificació de l'expedient

Informe relatiu a l'expedient VEH_006_2019, sobre la sol·licitud del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda d'informe d'impacte de gènere amb relació a la proposta de Decret de reestructuració del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda.

Fet

1. L'Assessoria Jurídica del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda ha fet arribar a aquest Institut (data d'entrada 17 de gener de 2019) la proposta de Decret de reestructuració del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda.

Fonaments jurídics

1. Normativa base sobre igualtat i transversalitat de la perspectiva de gènere

- a) Articles 2 i 3.3 del Tractat UE, on s'estableixen la no discriminació i la igualtat entre dones i homes com a valors comuns als Estats membres de la UE, i es formalitza el compromís de fomentar la igualtat entre dones i homes.
- b) Articles 8 i 10 del Tractat de Funcionament de la UE, on s'estableix que en totes les seves accions la Unió Europea tindrà per objectiu eliminar les desigualtats entre homes i dones, i promoure la seva igualtat.
- c) Compromís estratègic per a la igualtat entre dones i homes 2016-2019, actual full de ruta de la Comissió Europea per avançar en l'assoliment de l'equitat de gènere.
- d) L'Estatut d'autonomia de Catalunya, als seus articles 4.3, 19, 41 i 153, quant al reconeixement i garantia dels drets de les dones i la igualtat d'oportunitats entre les dones i els homes, i la transversalitat en la incorporació de la perspectiva de gènere i de les dones.
- e) La Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, desenvolupa els preceptes estatutaris en matèria d'igualtat de gènere i dret de les dones i estableix mesures transversals en tots els ordres de la vida, amb la finalitat d'eradicar les discriminacions contra les dones.

2. Normativa sobre l'informe d'impacte de gènere

- a) L'article 64.3.d. de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, estableix que els projectes de disposicions reglamentàries han d'anar acompanyats, entre d'altra documentació preceptiva, d'un informe d'impacte de gènere.
- b) L'article 3 lletra g) de la Llei 11/1989, del 10 de juliol, de creació de l'Institut Català de les Dones, en la redacció donada per la Disposició final Primera de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, estableix que corresponen a aquest Institut elaborar i emetre els informes d'impacte de gènere i, en tot cas, els informes a què fa referència, entre altres, l'article 64.3.d. de la Llei 26/2010, precitada, tràmit intern que es dona per complert amb aquest document.

3. Anàlisi terminològica del text articulat presentat

- a) El principi Setè de l'article 3 de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, estableix que els poders públics, entre els quals s'inclou l'Administració de la Generalitat, han de fer un ús no sexista del llenguatge que eviti l'expressió de concepcions sexistes de la realitat i els usos androcèntrics i amb estereotips de gènere, i han de promoure un llenguatge respectuós amb les dones, amb les minories i amb totes les persones en general en l'atenció personal i en tota la documentació escrita, gràfica i audiovisual.
- b) La Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, obliga els Poders Públics a implementar un llenguatge no sexista en l'àmbit administratiu i el seu foment a la totalitat de les relacions socials, culturals i artístiques (article 14.11).
- c) La Guia d'usos no sexistes de la llengua en els textos de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, de l'any 2011, de la Direcció General de Política Lingüística, proposa una sèrie de solucions per evitar que aquests textos incloguin formes androcèntriques i generin disfuncions amb la normativa citada anteriorment.

Aquesta guia es pot consultar en la següent ruta:
http://llengua.gencat.cat/ca/serveis/informacio_i_difusio/publicacions_en_linia/classific_temes/temes_opuscles_divulgatius/guia_usos_no_sexistes.

Amb relació a la proposta presentada, la guia esmentada, en l'apartat 3.2., disposa que "l'ús de formes dobles abreujades només és adequat en textos breus i esquemàtics". Per tant, en la proposta, per exemple, caldria usar la forma "vicepresident o vicepresidenta" enlloc de la forma "vicepresident/a".

Atenent el contingut d'aquesta guia, aconsellem les substitucions de les formes que consten a l'apartat primer de les conclusions d'aquest informe.

4. Anàlisi del contingut del text articulat presentat

S'observa que des de la perspectiva de gènere i els drets de les dones, la iniciativa pot millorar pel que fa al contingut de la Disposició Final cinquena que modifica el Decret 242/2007, de 6 de novembre, pel qual s'estableix el règim jurídic de la Comissió Assessora sobre la Publicitat Institucional, i de la Disposició Final sisena que modifica el Decret 221/2013, de 3 de setembre, pel qual es regula el Tribunal Català de Contractes del Sector Públic i s'aprova la seva organització i el seu funcionament.

D'acord amb el contingut del decret regulador de la Comissió Assessora sobre la Publicitat Institucional, aquest és l'òrgan encarregat de garantir que la publicitat institucional de les administracions públiques serveixi amb objectivitat els interessos generals i s'adeqüi als principis en què s'inspira la legislació aplicable a Catalunya en matèria de publicitat institucional.

L'article 41 de l'Estatut de Catalunya reconeix la necessitat que els poders públics garanteixin el compliment del principi d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes en totes les situacions, i la transversalitat en la incorporació de la perspectiva de gènere i de les dones en totes les polítiques públiques per a aconseguir la igualtat real i efectiva i la paritat.

D'altra banda, l'article 41 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes disposa que "la publicitat que comporti una conducta discriminatòria d'acord amb

aquesta Llei es considera publicitat il·lícita, de conformitat amb el que preveu la legislació general de publicitat i de publicitat i comunicació institucional.”

Igualment, l'article 25.4 de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, disposa: “Es prohibeixen la realització, l'emissió i l'exhibició d'anuncis publicitaris que presentin les persones com a inferiors o superiors en dignitat humana en funció del sexe, o com a mers objectes sexuals, i també els que justifiquin o banalitzin la violència contra les dones o incitin a practicar-la. Aquest tipus d'anuncis es consideren publicitat il·lícita, de conformitat amb el que estableix la legislació general de publicitat i de comunicació institucional.”

D'aquesta normativa se'n desprèn el mandat que tot poder públic, en matèria de publicitat institucional, ha d'actuar tenint especial cura de la salvaguarda de la dignitat i de la igualtat efectiva entre dones i homes i de la igualtat d'oportunitats. Per això, amb relació a la Comissió Assessora sobre Publicitat Institucional, es considera escaient que en formi part una persona a proposta del Consell Nacional de Dones de Catalunya.

El Consell Nacional de les Dones de Catalunya (CNDC) és l'òrgan col·legiat de participació i consulta de l'Institut Català de les Dones que integra les representacions de les entitats que treballen en programes en favor de la igualtat i la promoció de la dona, així com les diferents entitats de dones del territori català, per a les qüestions vinculades al Pla del Govern en matèria de polítiques de dones en els àmbits polític, social, cultural, econòmic i educatiu. El CNDC és membre d'alguns òrgans de participació del Govern de la Generalitat, i està reconegut com a organisme amb estatus consultiu especial del Consell Econòmic i Social de les Nacions Unides.

Pel que fa a la representació equilibrada entre homes i dones en la composició de la Comissió Assessora sobre Publicitat Institucional, en el decret regulador hi trobem a faltar una disposició que l'estableixi.

Cal tenir en compte que l'article 12 de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones disposa que *“Les administracions públiques s'han d'atenir al principi de representació paritària de dones i homes en els nomenaments i les designacions per a la composició de tot tipus d'òrgans col·legiats, tenint en compte el que regula la disposició transitòria primera i sens perjudici del que estableix l'apartat 2.”* Així mateix, aquesta disposició transitòria primera estableix que *“En els òrgans col·legiats formats per membres designats per l'Administració, per membres nats o designats en representació d'organismes, entitats o col·lectius representatius de determinats interessos o per membres escollits per llur qualitat personal o professional, la paritat s'exigeix per als membres designats per l'Administració i per als membres designats per cadascun dels organismes, entitats i col·lectius.”*

Atès el contingut d'aquestes disposicions, la paritat dels òrgans col·legiats no és una realitat a anar assolint alhora de designar els seus membres, sinó que avui ja és un mandat normatiu que vincula les persones responsables.

Aquesta darrera argumentació també la fem extensiva a la composició del Tribunal Català de Contractes del Sector Públic, regulada a la Disposició Final sisena de la proposta. La proposta estableix que *“La composició del Tribunal ha de procurar garantir la presència de dones i homes amb capacitat, competència i preparació adequades.”*, redacció que considerem que no l'adiu del tot al contingut de la normativa anteriorment transcrita perquè pot donar marge a la no paritat

Conclusions

D'acord amb tot el que s'ha dit, l'aportació d'aquest Institut pel que fa a la proposta de normativa presentada a informe es concreta en les recomanacions següents:

Primera. S'haurien d'efectuar les següents substitucions de formes:

1. Allà on consta "*Oficina del Vicepresident/a del Govern*", ha de constar "**Oficina del Vicepresident o Vicepresidenta del Govern**".
2. Allà on consta "*Secretaria del Vicepresident/a*", ha de constar "**Secretaria del Vicepresident o Vicepresidenta**".
3. Allà on consta "*al vicepresident/a*", ha de constar "**al vicepresident o vicepresidenta**".
4. Allà on consta "*al secretari/ària general*", ha de constar "**al secretari o secretària general**".
5. Allà on consta "*al director/a general*", ha de constar "**al director o directora general**".
6. Allà on consta "*Sub-direcció General d'Entitats Asseguradores i Mediadors*", ha de constar "**Sub-direcció General d'Entitats Asseguradores i Mediadors i Mediadores**".
7. Allà on consta "*dels mediadors*", ha de constar "**dels mediadors i mediadores**".
8. Allà on consta "*col·laboradors en l'activitat asseguradora*", ha de constar "**persones col·laboradores en l'activitat asseguradora**".
9. Allà on consta "*perits taxadors d'assegurances*", ha de constar "**perits i perites taxadors d'assegurances**".
10. Allà on consta "*els corredors d'assegurances*", ha de constar "**els corredors i corredores d'assegurances**".
11. Allà on consta "*els operadors autoritzats*", ha de constar "**els operadors i operadores autoritzats**".
12. Allà on consta "*l'interventor/a general*", ha de constar "**l'interventor o interventora general**".
13. Allà on consta "*el president/a de la Junta*", ha de constar "**el president o presidenta de la Junta**".
14. Allà on consta "*el secretari/ària*", ha de constar "**el secretari o secretària**".
15. Allà on consta "*els altres vocals*", ha de constar "**els o les altres vocals**".
16. Allà on consta "*candidats funcionaris*", ha de constar "**candidats o candidates funcionaris.**"
17. Allà on consta "*els membres*", ha de constar "**els o les membres**".
18. Allà on consta "*dels vocals*", ha de constar "**dels o de les vocals**".

Segona. Pel que fa a la Disposició Final cinquena de la proposta, l'apartat c) de l'article 3.1. del Decret 242/2007, de 6 de novembre, pel qual s'estableix el règim jurídic de la Comissió Assessoradora sobre la Publicitat Institucional, hauria de quedar redactat de la següent manera:

"c) **Vuit** persones relacionades amb els temes respecte dels quals la Comissió ha d'assessorar, a proposta dels sectors implicats i designades pel vicepresident/a de la Generalitat de la manera següent:

Tres persones que siguin membres del professorat universitari en l'àmbit de la comunicació, la publicitat o el màrqueting, a proposta del Consell Interuniversitari de Catalunya.

Una persona a proposta de l'Associació Empresarial Catalana de Publicitat.

Una persona a proposta del Col·legi Professional de Publicitaris i Relacions Públiques de Catalunya.

Una persona a proposta de la Federació de Municipis de Catalunya.

Una persona a proposta de l'Associació Catalana de Municipis.

Una persona a proposta del Consell Nacional de Dones de Catalunya."

Tercera. Pel que fa a la Disposició Final cinquena de la proposta, es suggereix que s'afegeixi un quart apartat en l'article 3 Decret 242/2007, de 6 de novembre, pel qual s'estableix el règim jurídic de la Comissió Assessora sobre la Publicitat Institucional:

“4. En la composició de la Comissió Assessora sobre la Publicitat Institucional, hi ha d’haver paritat de dones i homes”.

Quarta. Pel que fa a la Disposició Final sisena de la proposta, la darrera frase de l'apartat 1 de l'article 5 del Decret 221/2013, de 3 de setembre, pel qual es regula el Tribunal Català de Contractes del Sector Públic i s'aprova la seva organització i el seu funcionament, enlloc de “La composició del Tribunal ha de procurar garantir la presència de dones i homes amb capacitat, competència i preparació adequades.”, hauria de constar:

“En la composició del Tribunal, hi ha d’haver paritat de dones i homes.”

La presidenta